

УДК 377:811.111

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2\(36\)-576-586](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2(36)-576-586)

Шуляков Ігор Миколайович старший викладач, аспірант, Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова, вул. Маршала Бажанова, 17, 61002, тел.: (057) 707-31-09, <https://orcid.org/0000-0003-2077-1972>

Павлишинець Олена Олегівна, старший викладач кафедри німецької філології, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, 76018, тел.: (0342) 75-23-51, <https://orcid.org/0000-0002-6368-6535>

Петришак Богдана Ярославівна старший викладач кафедри німецької філології, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, 76018, тел.: (0342) 75-23-51, <https://orcid.org/0000-0002-5154-2403>

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДИК У ВИКЛАДАННІ МОВИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Анотація. У статті розглянуто інтерактивний підхід до навчання, який спрямований на формування та розвиток умінь говоріння, забезпечення командної роботи та підвищення мотивації студентів. Суть інтерактивного навчання іноземної мови полягає у постійній активній взаємодії всіх суб'єктів освітнього процесу (педагога та студентів), які є рівноправними та рівнозначними. Інтерактивне навчання базується на суб'єкт-суб'єктних відносинах між педагогом і студентом (принцип паритетності), комунікаційній багатосторонності, можливість студентом конструювати знання, активізації зворотного зв'язку, тривалій навчальній активності майбутнього фахівця. Інтерактивні технології поділяють на чотири основні групи: технології кооперативного навчання (сприяють активному засвоєнню матеріалу та використання своїх знань), технології колективно-групового навчання (фронтальне залучення всіх студентів та обговорення матеріалу), технології ситуативного моделювання (отримання та перевірка знань, їх практичне застосування), технології опрацювання дискусійних питань (обговорення проблемної або спірної ситуації).

Виокремлено засоби навчання – традиційні засоби (підручники з предметів, розроблені практикуми, посібники, мультимедійні засоби) та інноваційні засоби (E-learning): електронна бібліотека, електронні підручники,

доступні платформи Moodle, NetOpSchoole, NetSupportSchool. Під час викладання іноземних мов серед технологій інтерактивного навчання розглянуто комп'ютерні програми для вивчення мови (Duolingo, Memrise, Rosetta Stone та інші), веб-конференції та чат-кімнати, відео- та аудіо-матеріали (розміщені на YouTube, Spotify та інші), ігри та вправи, інтерактивні дошки.

При використанні інтерактивних методів можна поєднувати одиничні, парні та колективні види роботи, значно підвищуючи володіння студентом мовним матеріалом. Відповідно до комунікативного підходу навчальної діяльності інтерактивні методи навчання поділено на не ситуативні (діалог, опитування, взаємне опитування та мовний портфель) та ситуативні (дві групи методів: ігрові й неігрові методи). До неігрових методів належать різноманітні диспути, дебати, дискусії, форуми, аналіз побутових або професійних ситуацій, «аукціон ідей», «мозковий штурм». Серед ігрових ситуативних інтерактивних методів виділяють імітаційні (ділові та рольові ігри) та не імітаційні (проектні ігри, моделюючі ігри, обмін знаннями з носіями мови, предметні тренінги) методи.

Ключові слова: інтерактивне навчання; інтерактивні методи; інтерактивні технології; іноземна мова; комунікативна компетентність; майбутній перекладач.

Shuliakov Igor Mykolaiovych Senior Teacher, Postgraduate, O.M.Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, St. Marshal Bazhanova, 17, 61002, tel.: (057) 707-31-09, <https://orcid.org/0000-0003-2077-1972>

Pavlyshynets Olena Olehivna Senior teacher of the Department of German Philology, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Shevchenko St., 57, Ivano-Frankivsk, 76018, tel.: (0342) 75-23-51, <https://orcid.org/0000-0002-6368-6535>

Petryshak Bohdana Yaroslavivna, Senior Lecturer of the Department of German Philology, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Shevchenko St., 57, Ivano-Frankivsk, 76018, tel.: (0342) 75-23-51, <https://orcid.org/0000-0002-5154-2403>

ANALYZING THE USE OF INTERACTIVE METHODS IN LANGUAGE TEACHING AND THEIR IMPACT ON THE DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN FUTURE TRANSLATORS

Abstract. The article deals with the interactive approach to teaching, which is aimed at forming and developing speaking skills, ensuring teamwork and increasing students' motivation. At the same time, there is an opportunity to actively defend one's own opinion in the educational communication space, which

contributes to the thorough assimilation of professional information. The essence of interactive foreign language teaching is the constant active interaction of all subjects of the educational process (teacher and students), who are equal and equivalent.

Interactive learning is based on the subject-subject relationship between teacher and student (parity), multilateral communication, student's knowledge construction, activation of feedback, and constant activity of the future specialist. Interactive technologies are divided into four main groups: collective group learning technologies (frontal involvement of all students and discussion of the material), cooperative learning technologies (promote active learning and use of knowledge), situational modeling technologies (obtaining and testing knowledge, its practical application), technologies for working on discussion issues (discussion of a problematic or controversial situation).

The means of teaching are distinguished - traditional means (subject textbooks, developed workshops, manuals, multimedia) and innovative means (E-learning): electronic library, electronic textbooks, available platforms Moodle, NetOpSchoole, NetSupportSchool. When teaching foreign languages, interactive learning technologies include computer programs for language learning (Duolingo, Memrise, Rosetta Stone, etc.), web conferencing and chat rooms, video and audio materials (posted on YouTube, Spotify, etc.), games and exercises, interactive whiteboards.

When using interactive methods, it is possible to combine individual, pair, and group work, significantly increasing the student's mastery of the language material. In accordance with the communicative approach to learning activities, interactive teaching methods are divided into non-situational (dialogue, questioning, mutual questioning and language portfolio) and situational (two groups of methods: game and non-game methods). Non-game methods include various disputes, debates, discussions, forums, analysis of everyday or professional situations, "auction of ideas", and brainstorming. Situational interactive game methods include simulation (business and role-playing games) and non-simulation (project games, modeling games, knowledge exchange with native speakers, subject-specific trainings).

Keywords: interactive learning; interactive methods; interactive technologies; foreign language; communicative competence; future translator.

Постановка проблеми. Комунікативні компетенції успішного перекладача охоплює високий рівень володіння іноземною мовою, навички спілкування з людьми та роботи в команді, володіння різними соціальними ролями. У процесі опанування необхідними комунікативними компетенціями є потреба у використанні інтерактивних методик, оскільки вони спрямовані на розвиток внутрішньої мотивації майбутнього фахівця та прагнення його до самоосвіти. За такого підходу студент виступає у ролі співавтора заняття, а викладач допомагає виявити його індивідуальні здібності та створити сприятливі умови для подальшого їх розвитку. Інтерактивні методи навчання

активують творчий потенціал студентів, їх бажання навчатися. У зв'язку з цим вони набувають дедалі більшої важливості у практичному використанні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Педагоги К. Галацин та А. Хом'як сформувавши теоретичні основи комунікативної культури майбутніх фахівців завдяки використанню інтерактивних технологій, проаналізували їх сутність та види, критерії відбору. Також пропонують практичні матеріали використання інтерактивних технологій. Є. Тягнирядно досліджувала роль мовних і комунікативних умінь майбутнього фахівця та провела експериментальне дослідження щодо оцінювання доцільності використання інтерактивних методів в освітньому процесі. С. Кухарьонук розглядала інтерактивні методи як ефективний засіб формування іншомовної комунікативної компетентності, навела конкретні приклади та вправи деяких інтерактивних технологій на заняттях з іноземної мови. У праці І. Шумила обґрунтовано необхідність використання інтерактивних технологій саме у контексті формування професійної комунікативної компетентності майбутнього педагога. Т. Коваль досліджувала інтерактивні технології навчання іноземної мови як цілісну систему з урахуванням принципів комунікативності. А. Рибчинська проаналізувала основні інтерактивні методи (створення проєктів, інтерактивні та рольові ігри, дискусії) та форми роботи студентів для успішного розвитку комунікативних навичок.

Мета статті – аналіз використання інтерактивних методик у викладанні мови, їх вплив на розвиток комунікативної компетентності у майбутніх перекладачів.

Виклад основного матеріалу. У методичній науці викладання іноземних мов останніми роками активно зростає тенденція до використання інтерактивних методів. Інтерактивні методи ефективно розвивають комунікативну компетенцію майбутніх фахівців. Відмінною рисою інтерактивних методів навчання від інших є спрямованість на взаємодію студентів не лише з викладачем, а й між собою [1, С. 206].

Інтерактивне навчання трактується як організація педагогом освітнього процесу із використанням обраної системи методів, способів і прийомів, які засновані на [2, С. 9]:

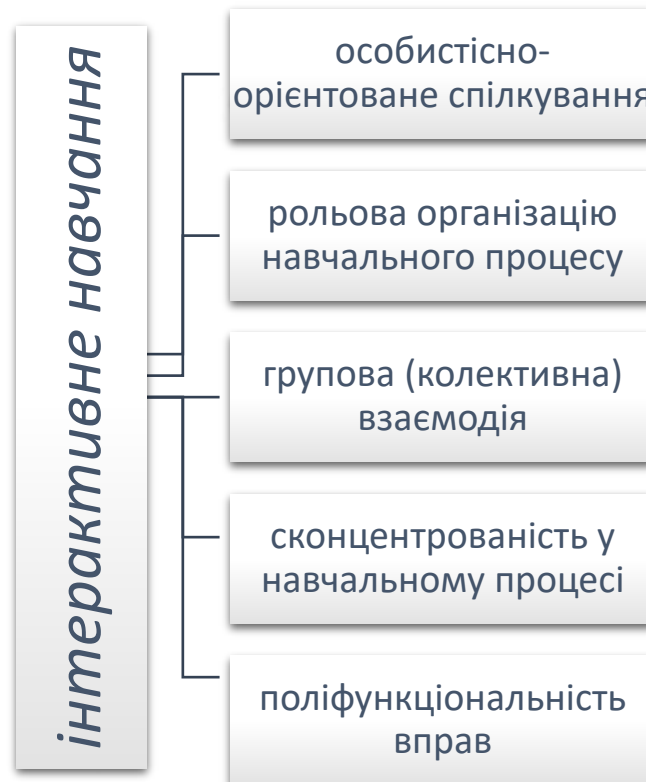
- ❖ суб'єкт-суб'єктних відносинах педагога й студента;
- ❖ формуванні знань студентом;
- ❖ багатосторонній комунікації;
- ❖ активізації зворотного зв'язку;
- ❖ тривалій навчальній активності майбутнього фахівця.

Тобто під час навчального процесу студент виступає суб'єктом навчально-виховного процесу, а викладач – спостерігачем. Педагог повинен створити максимально сприятливі умови в групі для формування творчих та інтелектуальних здібностей, вільного висловлювання ними власних думок. Інтерактивний метод сприяє активному самостійному пошуку студентами,

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 2(36) 2024

аналізу необхідної інформації, кращому засвоєнню лексичного та граматичного матеріалу [3, С. 560-561]. Використання навчальних інтерактивних методів спонукає як і студента, так і викладача до активної творчості та розвитку педагогічних здібностей.

Інтерактивне навчання ґрунтується на принципах, розглянутих на рисунку 1 нижче.

Рис. 1. Принципи інтерактивного навчання [2, с. 14-15].

Оскільки інтерактивне навчання передбачає спільну діяльність студентів із навчальним оточенням, воно побудоване на психологічних особливостях людських взаємин. Процес взаємодії розуміється як побудована міжособистісна комунікація між усіма учасниками навчально-виховного процесу. Під час взаємодії поставлена проблема вирішується учасниками спільно, за необхідності моделюється, учасники діляться інформацією та думками щодо неї. Формування необхідних компетенцій засновується на активному розвитку бажання взаємодіяти, використовується як спосіб самореалізації [4, С. 17]. Тут роль педагога зводиться до здійснення організаторських функцій: формування необхідних умов для реалізації цієї взаємодії.

Можна розділити інтерактивні технології на чотири основні групи (рис. 2):

Інтерактивні технології

технології
кооперативного
навчання

технології колективно-
групового навчання

технології ситуативного
моделювання

технології опрацювання
дискусійних питань

Рис. 2 Основні групи інтерактивних технологій [5]

1) інтерактивні технології кооперативного навчання сприяють активному процесу взаємодії студентів, де вони засвоюють матеріал та використовують свої знання (співпраця у двійках, в трійках, в малих групах, «карусель» та інші);

2) інтерактивні технології ситуативного моделювання є цілеспрямованим процесом отримання та перевірки знань, їх практичного застосування (розігрування рольових ситуацій, навчальна симуляція, імітаційні ігри та інші);

3) інтерактивні технології колективно-групового навчання вимагають фронтального залучення всіх студентів до навчального процесу та обговорення матеріалу (аналіз ситуацій, «мозковий штурм», незакінчені речення, «мікрофон» та ряд інших);

4) інтерактивні технології опрацювання дискусійних питань є процесом обговорення проблемної або конфліктної ситуації. Це допомагає студенту формувати критичне мислення, відстоювати власну позицію у ситуації (дебати, дискусії, «шкала думок», «зайняти позицію» тощо).

Як бачимо, інтерактивні технології сприяють співпраці студентів, відстоюванню своєї думки [5; 6, С. 14].

Серед засобів навчання виокремлюють традиційні засоби (навчальні підручники, посібники, практикуми) та інноваційні засоби: електронна бібліотека з предметними підручниками, доступні Інтернет платформи Moodle, NetOpSchoole, NetSupportSchool (E-learning) [1, С. 207].

Серед технологій інтерактивного навчання, які слід застосувати під час викладання іноземних мов можна виділити наступні:

❖ Комп'ютерні програми для вивчення мови. Вони дозволяють навчатися у зручній для них час та своєму темпі, використовуючи цікаві тести та вправи. До прикладу, Duolingo, Rosetta Stone, Memrise та інші.

❖ Матеріали відео- та аудіо-формату можуть допомогти у покращенні вимови, розумінні мови та вивченні нових слів і фраз. Ці матеріали можна знайти на різних платформах, наприклад, YouTube, Spotify та інші.

❖ Веб-конференції та чат-кімнати дозволяють студентам зв'язуватися з носіями мови або іншими студентами з різних країн – чудовий спосіб покращення розуміння мови, вимови та розвитку навичок спілкування в цілому.

❖ Ігри та вправи – цікавий та ефективний спосіб розвитку навичок мовлення.

❖ Інтерактивні дошки сприяють створенню інтерактивних презентацій, показу відео- та аудіо-матеріалів, виконувати завдання, спілкуватися зі в режимі реального часу тощо [7].

Цифрова ера принесла з собою безліч технологічних досягнень, які суттєво вплинули на освіту. Інтерактивне навчання активно охопило ці технології. Від інтерактивних дошок до віртуальної реальності та доповненої реальності, технологія кардинально змінила спосіб, у який студенти сприймають інформацію та взаємодіють із навчальним контентом. До прикладу, можна використовувати різні платформи: «Quizlet», «Kahoot», «iSpring», «Plickers» та інші. На платформі «Quizlet» зручно створювати набір карток з незнайомими словами, які можна об'єднати в модулі, папки або навіть курси. Кожен користувач має можливість відстежувати власний прогрес у вивченні мови. Освітньо-ігрова платформа «Kahoot» пропонує інтерактивні навчальні ігри, які дозволяють швидше та легше засвоювати необхідну інформацію. Я англійської мови з усього світу. Сервіс «iSpring» можна використовувати для створення інтерактивних уроків та навчальних відео, а функція моделювання діалогів допомагає в розвитку комунікації. Веб-платформа «Plickers» чудово підходить для тестування: завдання відтворюються на екрані, а відповіді скануються за допомогою інтерактивних карток з QR-кодом. Відповіді студентів зчитуються відразу, що дозволяє оперативно оцінити результати тестування. Його можна використовувати для аудіювання. Серед додатків варто розглядати «Duolingo», «EWA», «Mondly» та «Lin- Go!» та інші, оскільки вони мають мінімалістичний дизайн, чіткі інструкції та зручну навігацію [8, С. 13]. Інтерактивне навчання дозволяє викладачам задовольняти індивідуальні потреби, інтереси та стилі навчання, таким чином персоналізуючи досвід навчання. За допомогою технологій адаптивні навчальні платформи можуть аналізувати прогрес студентів, надавати персоналізовані навчальні завдання, необхідні для досягнення освітнього успіху [9].

Під час вивчення іноземної мови ефективними є робота в парах, трійках, змінюваних трійках, групах. Найпоширенішими серед методів організації інтерактивного викладання під час вивчення іноземної мови виділяють наступні:

- ❖ наочні (презентації за допомогою додаткових матеріалів, спеціальних комп'ютерних програм, Інтернет-платформ тощо);
- ❖ корпоративні (робота в парах або в малих групах, «карусель» та інші);
- ❖ словесні (діалог, бесіда);
- ❖ колективно-групові («мозковий штурм», «аналіз ситуацій», вирішення попередньо поставлених проблем тощо);
- ❖ ситуативні (рольові ігри);
- ❖ дослідницькі (метод проєктів тощо);

дискусійні (різного виду обговорення питання [10, С. 89].

Вказані технології та їх складові можна використовувати на перших заняттях для розгляду теми й на останніх заняттях для систематизації набутих знань та умінь. Вони забезпечують ефективне повторення лексики та граматики, поповнення словникового запасу в цілому; розвиток уваги, пам'яті та мислення; формування вміння працювати в команді тощо.

Інтерактивні методи навчання відповідно до комунікативного підходу навчальної діяльності класифікують на не ситуативні методи (різного роду опитування, діалоги, мовний портфель студента) та ситуативні методи (дві групи: ігрові й неігрові методи). До неігрових методів відносять наступні: аналіз побутових та професійних ситуацій, різного плану диспути, дебати та дискусії, спеціальні форуми, «аукціон ідей», «мозковий штурм». Імітаційні (ділові та рольові ігри) й не імітаційні (проєктні та моделюючі ігри, тренінги, обмін знаннями з носіями мови) належать до ігрових ситуативних інтерактивних методів [10, С. 91].

Методи, що застосовуються у процесі інтерактивного навчання іноземної мови можна поділити відповідно до способів стимулювання і мотивації на ситуативно-тематичні (передбачають наявність спеціально створених комунікативних ситуацій, що моделюють реальність, у якій студенти виступають активними учасниками), дискусійні методи (диспути, дебати, форуми, дискусії, «мозковий штурм»), дослідницькі методи (метод проєктів з чи без цифрових засобів) [11].

У викладанні мови за професійним спрямуванням пошуковий метод пропонує різні варіанти інтерактивних технологій, зокрема:

- Ділові ігри – відтворення поведінки та робота конкретних фахівців.
- Дискусія – висловлення різних поглядів завдяки обговоренню складного питання й пошук істини.
- Бесіди – формування проблемного питання та пошук шляхів вирішення студентами.

➤ Саморозвиток студента завдяки самокритиці та аналізу недоліки після виступу.

➤ Творча лабораторія – учасники створюють та презентують свої творчі роботи (власне створене підприємство, керування нарадою, рекламування компанії), різноманітні публікації та роздаткові матеріали (буклети, газети, оголошення, флаєри тощо) [12, С. 220-221].

На успішність застосування певного інтерактивного метода навчання впливають фактори, зокрема, теоретична та практична підготовка студентів (рівень володіння ними необхідною лексикою, фоновими знаннями), система планування заняття та творчий підхід викладача. Працюючи над формуванням комунікативної компетенції на заняттях із мови викладач повинен керуватися таким принципами, як принцип мовленнєво-розумової діяльності; принцип новизни; принципи економії й інтенсифікації; принцип індивідуалізації; принцип функціональності; принцип ситуативності [3, С. 560].

Заняття з мови із застосуванням інтерактивних методів містить такі стадії:

↓ стадія підготовки (створення роздаткового матеріалу, вибір місця проведення та необхідних технічних засобів, розподіл студентів на відповідні групи, інструктаж учасників);

↓ проведення заняття (обговорення заданого викладачем питання, самостійний або груповий пошук рішення, формування відповідей, програвання ситуацій або ролей кожним студентом);

↓ стадія рефлексії (обговорення отриманих результатів, їх оцінка, зворотній зв'язок) [3, С. 560].

Таким чином, навчання із використанням інтерактивних методик вирішує ряд завдань: формує комунікативні вміння і навички, допомагає встановлювати емоційні контакти; забезпечує необхідну інформацію, без якої неможливо реалізувати спільну діяльність; розвиває мисленнєві навички; сприяє командній роботі, вміння слухати та сприймати чужі думки [2, с. 14-15]. Окрім цього, вони сприяють зняттю нервового напруження. Інтерактивні технології спонукають студента до творчо-пошукової діяльності, створюють основу для формування особистісних і професійних якостей. При активному використанні інтерактивних методів в освітньому процесі є можливим отримання ефективних результатів у розвитку комунікативної компетенції майбутніх перекладачів, які необхідні для життя в сучасному суспільстві.

Висновки. Інтерактивні методики виступають сукупністю методів, технологій, прийомів, які дають можливість успішно реалізувати поставлену освітню мету. Інтерактивні методики у навчально-виховному процесі сприяють розвитку комунікативної компетенції майбутніх фахівців, а саме допомагають працювати та встановлювати емоційні контакти у групі, розвивати вміння формулювати свою думку та відстоювати її, слухати й прислуховуватися до думки інших, застосовувати правила мовного етикету для вирішення комунікативних питань та інше.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі стосується кола наступних питань: вивчення та врахування індивідуальних особливостей студента, рівень педагогічної компетентності та медіаграмотності педагога при виборі конкретної інтерактивної методики викладання мови.

Література:

1. Тягнирядно Є. В. Інтерактивні методи навчання як засіб розвитку комунікативних і мовних умінь у курсантів-правників / Є. В. Тягнирядно // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2022. – № 85. – С. 206-211. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.85.35>
2. Галацин К. Інтерактивні технології формування комунікативної культури майбутніх фахівців у процесі вивчення англійської мови: навч.-метод. посіб. / К. Галацин, А. Хом'як. – Луцьк : Вежа-Друк, 2019. – 160 с.
3. Шумило І.І. Формування комунікативної компетентності студентів засобами інтерактивних технологій на заняттях іноземної мови / І.І. Шумило // «Young Scientist». – 2016. – 12.1 (40). – С. 559-562.
4. Мазаракі А. А. Сучасні освітні технології у вищій школі. / А.А. Мазаракі // Матеріали міжнар. наук.-метод. конф. – Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2017. – 259 с.
5. Кухарьонюк С.С. Інтерактивні технології як засіб формування іншомовної комунікативної компетентності студентів немовних спеціальностей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/30351/1/Kukharyonok_doc.pdf.
6. Заблоцька Л. Вивчення іноземних мов з використанням інтерактивних технологій у ЗВО. / Л. Заблоцька, В. Мелешенко, Л. Черній // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: "Педагогічні науки". – 2022.– (3). – С. 10–20.
7. Гарбуза Т. Використання інтерактивних технологій та методів під час викладання дисципліни «іноземна мова» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4309/>
8. Рибчинська А.А. Розвиток комунікативних навичок шляхом впровадження інтерактивних методів навчання на уроках англійської мови / А.А. Рибчинська // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія». – 2023. – 9 (2). – С. 9-17. <https://doi.org/10.52534/msu-pp2.2023.09>
9. Pawar V. Embracing Interactive Learning: Enhancing Education For Today's Learners [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://elearningindustry.com/embracing-interactive-learning-enhancing-education-for-todays-learners>
10. Коваль Т.І. Інтерактивні технології навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах Continuing Professional Education: Theory and Practice. – 2011. – 1. – С. 86-92.
11. Свириденко І. Інтерактивні технології і методи навчання іноземних мов на немовних факультетах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/78393646.pdf>
12. Гирич В.В. Роль інтерактивних методів навчання в розвитку комунікативної компетентності студентів економічного напрямку на заняттях української мови (за професійним спрямуванням) / В.В. Гирич // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 1 (45). – С. 217-222.

References:

1. Tiahnyriadno, Ye. V. (2022). Interaktyvni metody navchannia yak zasib rozvytku komunikatyvnykh i movnykh umin u kursantiv-pravnykiv [Interactive teaching methods as a means of developing communicative and language skills in legal cadets]. Pedagogika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh – Pedagogy of creative personality formation in higher and secondary schools, 85, 206-211. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.85.35> [in Ukrainian].

2. Halatsyn, K. & Khomiak, A. (2019) Interaktyvni tekhnolohii formuvannia komunikatyvnoi kultury maibutnikh fakhivtsiv u protsesi vyvchennia anhliiskoi movy [Interactive technologies of forming the communicative culture of future specialists in the process of learning English]: navch.-metod. posib. Lutsk : Vezha-Druk. [in Ukrainian].
3. Shumylo, I.I. (2016) Formuvannia komunikatyvnoi kompetentnosti studentiv zasobamy interaktyvnykh tekhnolohii na zaniattiakh inozemnoi movy [Formation of Students' Communicative Competence by Means of Interactive Technologies in Foreign Language Classes]. "Young Scientist", 12.1 (40), 559-562. [in Ukrainian].
4. Mazaraki, A. A. (2017) Suchasni osvichni tekhnolohii u vyshchii shkoli [Modern educational technologies in higher education]. Materialy mizhnar. nauk.-metod. konf. Kyiv: Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t. [in Ukrainian].
5. Kukharonok, S.S. (2022) Interaktyvni tekhnolohii yak zasib formuvannia inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentnosti studentiv nemovnykh spetsialnostei [Interactive Technologies as a Means of Forming Foreign Language Communicative Competence of Students of Non-Language Specialties]. Retrieved from http://eprints.zu.edu.ua/30351/1/Kukharyonok_doc.pdf. [in Ukrainian].
6. Zablotska, L., Meleshchenko, V., & Chernii, L. (2022). Vyvchennia inozemnykh mov z vykorystanniam interaktyvnykh tekhnolohii u ZVO. Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriia: "Pedahohichni nauky", 3, 10-20. [in Ukrainian].
7. Harbuza, T. (2023) Vykorystannia interaktyvnykh tekhnolohii ta metodiv pid chas vykladannia dystsypliny «inozemna mova» [The use of interactive technologies and methods in teaching a foreign language]. Retrieved from <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4309/> [in Ukrainian].
8. Rybchynska, A.A. (2023) Rozvytok komunikatyvnykh navychok shliakhom vprovadzhennia interaktyvnykh metodiv navchannia na urokakh anhliiskoi movy [Development of communication skills through the introduction of interactive teaching methods in English lessons]. Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnogo universytetu. Seriia "Pedahohika ta psykholohiia" – Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Pedagogy and Psychology", 9 (2), 9-17. <https://doi.org/10.52534/msu-pp2.2023.09> [in Ukrainian].
9. Pawar, V. (2023) Embracing Interactive Learning: Enhancing Education For Today's Learners. Retrieved from <https://elearningindustry.com/embracing-interactive-learning-enhancing-education-for-todays-learners>.
10. Koval, T.I. (2011) Interaktyvni tekhnolohii navchannia inozemnykh mov u vyshchykh navchalnykh zakladakh [Interactive technologies for teaching foreign languages in higher education institutions]. Continuing Professional Education: Theory and Practice, 1, 86-92. [in Ukrainian].
11. Svyrydenko, I. (2016) Interaktyvni tekhnolohii i metody navchannia inozemnykh mov na nemovnykh fakultetakh [Interactive technologies and methods of teaching foreign languages at non-linguistic faculties]. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/78393646.pdf> [in Ukrainian].
12. Hyrych, V.V. (2015) Rol interaktyvnykh metodiv navchannia v rozvytku komunikatyvnoi kompetentnosti studentiv ekonomichnogo napriamu na zaniattiakh ukrainskoi movy (za profesiinym spriamuvanniam) [The role of interactive teaching methods in the development of communicative competence of students of economic direction in the Ukrainian language classes (for professional purposes)]. Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii – Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies, № 1 (45), 217-222. [in Ukrainian].